

The background of the cover is a dramatic landscape. The sky is filled with dark, heavy clouds, with a bright orange and yellow glow from the setting or rising sun breaking through near the horizon. Several bright white lightning bolts are visible, striking down from the clouds. In the foreground, a green field is scattered with several large, round hay bales. The overall mood is dark and ominous, fitting the title of the book.

JAN W. KLIJN

Moord
in de
Ablasserwaard

In een stal wordt Arie Blokland
meedogenloos vermoord

Roman

MOORD IN DE ALBLASSERWAARD

Van Jan W. Klijn verscheen eerder in de Citerreeks:

Onrecht in de Alblasserwaard*

Volhouder*

Op eigen grond*

Trots en trouw*

Overheidsdienaren*

Dorp in verzet (bevat Oorlogstijd langs de Lek* en Overwinning*)

Nieuwe wegen*

* Deze uitgave is ook verkrijgbaar als e-book

Jan W. Klijn

*Moord in de
Ablasserwaard*

CITER REEKS

ISBN 9789401916011
ISBN e-book 9789401916028
NUR 344

© 2019 Citerreeks
Postbus 13288, 3507 LG Utrecht

Omslagontwerp Liesbeth Thomas, t4design

www.citerreeks.nl
www.janwkljn.nl

Alle rechten voorbehouden

Uitgeverij Zomer & Keuning vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Voor de papieren editie van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Voorwoord

Het in dit boek vertelde verhaal is waargebeurd. Om tot een lezenswaardig geheel te komen, zijn er in overleg met de weduwe van Arie Blokland toch bepaalde gedeelten in het boek toegevoegd die aan de fantasie van ondergetekende moeten worden toegeschreven. Uiteraard is niet over iedere zijstap overleg geweest. Dat was ook niet nodig. De bedoeling van dit boek was de wrede gebeurtenis aan de vergetelheid te ontrukken.

Voorbeelden van zulke fictieve personen zijn onder anderen rechercheur Oskam, de directeur van Koudijs, blonde Nellie en nog enkele figuren. Deze personen hebben dus in werkelijkheid geen rol gespeeld in deze verschrikkelijke gebeurtenis.

Ook feiten en plaatsen zullen niet allemaal kloppen. Dat heeft alles te maken met het leesbaar houden van het verhaal en ook met het feit dat het voorval alweer zo'n kleine dertig jaar geleden heeft plaatsgevonden en zelfs nauw betrokken getuigen soms niet meer precies weten hoe het exact is geweest. Ook de krantenknipsels gaven daar inder tijd geen eensluitende versies over. Op voorhand bied ik daarom excuses aan voor eventuele fouten.

Tot slot de moordenaar. Ook hem heb ik, evenals zijn familie, een nieuwe naam gegeven. Ik heb hem een ander postuur gegeven dan hij bezat en bezit. Toen dit boek werd geschreven, leefde hij namelijk als vrij man ergens in een stad in het zuiden van het land, en pas na maandenlang speuren kwam ik met behulp van de familie Blokland achter zijn adres en telefoonnummer.

Op de avond van 27 augustus 1993 kreeg ik hem aan de lijn. Ik was toch wel een beetje nerveus.

Ik had zo lang gespeurd, was zo met deze figuur bezig geweest, en toen had ik hem aan de telefoon met de bedoeling te proberen een afspraak met hem te maken om de materie door te spreken en zodoende de gang van zaken zo zuiver mogelijk weer te geven. Daar was echter geen sprake van: 'Mijn leven is voorbij. Ik heb lang genoeg gezeten. Ik wil er niks mee te maken hebben. Ik heb het niet gedaan.'

Verder kwam hij niet, dus daar moest ik het mee doen.

'Maar, meneer X, wat schaadt het u? Ik wil u alleen maar spreken om uit te vinden of er mogelijk nog nieuwe gezichtspunten te ontdekken zijn. Daar kunt u toch wel aan meewerken?'

Het lukte me niet. Merkwaardigerwijs brak hij mij ook niet af, maar bleef hij luisteren naar wat ik te zeggen had. Zo nu en dan liet hij een schamper lachje horen en zijn stem klonk allesbehalve zwak. Integendeel. Als ik daarop af zou moeten gaan, stond daar aan de andere kant van de lijn een nog steeds sterke man wiens leven absoluut nog niet voorbij was.

'Goed, meneer X,' besloot ik, 'ik zal dan af moeten gaan op wat er in de kranten over u is geschreven. Een andere keus heb ik in dit geval niet.'

Zo eindigde ons gesprek. Mijn hart bonkte in mijn keel en ik veegde het overvloedige zweet van mijn voorhoofd, terwijl ik de inhoud van het gesprek de revue liet passeren.

Als hij had ingestemd met een mondeling gesprek, had dat per definitie niet hoeven te betekenen dat het boek en de inhoud er anders zouden hebben uitgezien. Vanwege de gevoeligheid van de materie moest ik echter de nodige voorzichtigheid in acht nemen om later de uitgever en

mezelf niet in de problemen te brengen. Datzelfde gold voor het beschrijven van bepaalde gebeurtenissen in het boek.

mei 1994
Jan W. Klijn

Voorwoord bij de herziene vierde druk

Doordat de uitgever Onrecht in de Alblasserwaard uit wilde geven, kwam Moord in de Alblasserwaard ook automatisch weer in de belangstelling. Hierin wordt het leven van het slachtoffer Arie Blokland beschreven, in het volgende boek de levensloop van de dader.

Door het uitgebreide gerechtelijke dossier dat ik in 2017 op merkwaardige wijze in handen kreeg, kwamen veel details boven water die mij voorheen onbekend waren. Deze allemaal in dit boek verwerken was haast onmogelijk; het vervolg erop zou dan sterk aan nieuwswaarde ingeboet hebben. De hoofdreden dat boek twee het licht zag, was dat het dossier waarin de dader over zijn criminele leven vertelt boven water kwam. Wel heb ik keuzes moeten maken. Een bar lastige klus. In hoeverre ik erin geslaagd ben twee lezenswaardige boeken te schrijven, laat ik graag aan het waardeoordeel van de lezer over. Vast staat dat de werkelijkheid dichter benaderd wordt en vaststaande feiten achterhaald blijken te zijn. Daarnaast is het voor de schrijver een waar genoegen ook zijn fantasie te laten werken. Liefst op zodanige wijze dat de lezer knippert met zijn of haar ogen. Was dat zo? Hoe is het mogelijk! Hoe krijg je het verzonnen?

Na het gerechtelijke dossier nauwkeurig bestudeerd te hebben, besefte ik dat ik destijds in dit boek de werkelijkheid dikwijls akelig dicht benaderd had, terwijl de bronnen ontoereikend waren of minstens vaag. Gebeurtenissen juist verwoordend geeft een tevreden gevoel. Anderzijds is het onmogelijk om het maken van aannames te voorkomen; het is lang geleden, getuigen zijn er (niet) meer, en toch wil je een geloofwaardig verhaal op papier krijgen. En

hoewel een lugubere geschiedenis in dit boek verwoord wordt, heb ik er met genoegen aan gewerkt, hoewel ikzelf soms huiverde.

Echter, alleen al mijn geliefde Alblasserwaard voor het voetlicht brengen verschaft me heel veel genoegens. Dat daar dan ook nog een geschiedenis aan vastgekoppeld zit, is logisch.

Maar de eindconclusie moet luiden: hier op aarde is het niet. Dat zal het ook nooit worden. Daar is het menselijke geslacht te slecht, te onbetrouwbaar voor. Je zoveel mogelijk laten leiden door Gods Woord geeft nog het beste resultaat, hoewel een honderd procent positieve score een onmogelijkheid blijft. Die wetenschap stemt tot wee- en deemoedigheid, en zorgt ervoor dat je laag bij de grond wilt blijven. Dat Hij altijd je klachten hoort, kan een bepaalde opluchting teweegbrengen. Het oprechte gebed als uitgangspunt hanteren kan dan ook nooit kwaad. Voor innerlijke rust is het mogelijk zelfs een must!

Veel leesplezier.

September 2019

Jan W. Klijn

Een van de laatste foto's van het slachtoffer, Arie Blokland

1

Het bruidspaar ziet er gelukkig uit. Hij is lang en slank en heeft een zwarte krullenkop. De vierkante kin verraadt wilskracht, zijn blik uit de donkerblauwe ogen is open. Het vriendelijke gezicht lacht makkelijk.

Zij, bijna een kop kleiner, heeft halflang, blond haar. Ze straalt iets uit wat zich niet snel thuis laat brengen. Is het verdriet? Pijn? Afgunst? Haat? Nu kijkt ze echter met regelmaat trots en liefdevol op naar haar echtgenoot. Ja, want hij is nu haar wettige man. Zojuist heeft de droge ambtenaar van de burgerlijke stand hen gefeliciteerd, en dan komen ook de familieleden, vrienden en bekenden. Het is een drukte van belang in het kleine maar fraaie gemeentehuis in Giessendam. Haast maakt men niet.

Buiten wachten de trouwkoetsen. De paarden schrapen met hun hoeven de sneeuwlaag weg. Kleumend klappen de koetsiers hun armen tegen de schouders, want het is ijskoud op deze zeventiende januari van het jaar 1945.

Het Duitse leger loopt op zijn laatste benen, maar in de Alblasserwaard is daar nog weinig van te merken. De Duitsers zijn hier nog heer en meester. Nog steeds mag men 's avonds na zevenen niet meer op straat zijn, en om de Engelse en Amerikaanse vliegtuigen niet op het spoor te zetten, geldt er een totale verduistering.

Van een echte bruiloft die doorgaat tot in de nacht kan dan ook geen sprake zijn, maar de vijfentwintigjarige Arie Blokland zou Arie niet zijn als hij aan deze geweldige dag geen extra glans had weten te geven. Links en rechts heeft hij lekkernijen opgescharreld: brood, vleeswaren, koffie, thee, bier, wijn, soorten kaas, eieren en zelfs een paar zakken pinda's om te doppen. Al dit voedsel staat uitgestald op

lange houten tafels waar klapstoelen omheen staan. Kostuums zijn er in de herenmodezaak van Beuzekom in de Peulenstraat in dit laatste oorlogsjaar bijna niet meer, dus is er in de grote winkel ruimte genoeg voor het pasgehuwde paar en de bruiloftsgasten.

Het is vanaf het gemeentehuis een korte, koude rit in de krakende koetsen. Luid schallen de aanmoedigingen van de koetsiers door de vrieskou om hun paarden aan te sporen als ze de Dam op moeten, waar vastgereden sneeuw de helling spiegelglad maakt. De stiften* doen echter goed hun werk en moeiteloos nemen de driftig stappende paarden de hindernis, terwijl ze de verende koetsjes makkelijk achter zich aan trekken. Ze ruiken de stal. Als ze hun vracht hebben gelost, mogen ze daarnaartoe. In Buitendams, achter aan de Langesteeg, bij Nomen, is hun thuis.

Als ze de taak hebben volbracht, draven ze snel naar de beschutte warmte van de stallen. Ook de kleumende koetsiers zijn blij dat het erop zit.

Als de vierentwintigjarige bruid, Willie van Mill, nu dus mevrouw Blokland, de winkel binnenstapt aan de arm van Arie en al dat eten ziet, blijft ze perplex staan. Vol verbazing slaat ze een hand voor haar mond, maar ze worden vooruit gedrongen, want iedereen wil de warmte in.

Alle monden vallen open van verbazing. Kijk nou eens! Zoveel heerlijk voedsel en dat in deze tijd!

Willie kan zich niet inhouden: 'Arie, waar haal je dat allemaal vandaan? Ongelooflijk, wat een lekkers, wat een eten!'

* Losse pennen die in een hoefijzer worden geschroefd om een paard bij gladheid niet uit te laten glijden.

Met een hoogrode bloes op haar wangen kijkt ze hem aan, maar er klinkt ook bezorgdheid door in haar stem.

Arie lacht uitbundig. Hij trekt haar strak tegen zich aan en zegt: 'Maak je maar geen zorgen, hoor, vrouwtje van me. Smul ook maar, er kunnen best een paar kilootjes bij.'

'Vind je me te mager?' fluistert ze.

Ze ziet hem alleen. Haar grijsgroene ogen staan ernstig. Opnieuw lacht haar kersverse echtgenoot uitbundig. Hij kent haar altijd aanwezige angst dat ze iets niet goed genoeg doet. Voor zichzelf ziet ze al snel grenzen aan haar kunnen. Door die eigenschap voert ze de meeste zaken beter en secuurder uit dan anderen.

'Jij te mager? Dan zullen we daar eens snel aan gaan werken. Begin maar met veel te eten. Je ziet het, er staat voldoende. En eh... geen muizenissen in je lieve hoofdje halen. Voor mij ben je niks te mager. Ben ik soms te lang voor jou?'

Zijn luchtige toon laat haar glimlachen en ze doet er verder het zwijgen toe.

De rijkgepulde tafels hebben klaarblijkelijk trek opgewekt, want daar klinkt de zware bas van Aries vader, een reus van een man, weduwnaar en een echte Alblasserwaardse boer: 'Even stilte, mensen.'

Zonder af te wachten vouwt hij zijn reusachtige handen en sluit de ogen. Zijn grote, blozende hoofd is licht voorovergebogen en toont grijszwarte krulletjes. Het is onmiddellijk stil en het merendeel van de aanwezigen vouwt ook de handen en sluit de ogen.

Willie kijkt de tafels langs en ziet haar vader zitten met zijn tweede vrouw die uit Giessenburg komt.

Ze was drie toen haar eigen moeder stierf. Doordat ze de jongste was, werd ze door haar vader, drie broers en drie zussen opgevoed. Ze ging met hen zwemmen in en schaat-

sen op het Kanaal van Steenenhoek, vlak bij het Linge-gemaal waarop haar vader machinist was. Haar broers en zussen bedoelden het niet verkeerd, maar ze had te véél vaders en moeders. Een voor een vlogen ze uit en zij bleef alleen over.

Toen ze zestien was, hertrouwde vader. Waarschijnlijk, ach nee, dat was wel zeker, met de beste bedoelingen. Maar wat pakte dat anders uit. Haar stiefmoeder bleek een bazig, onmogelijk vrouwmens te zijn, te oud om kinderen te krijgen en nooit gehuwd geweest. Was ze jaloers omdat zij vaders oogappel was? Hoe het ook zij, haar stiefmoeder sloeg en vernederde haar waar en wanneer ze maar kon. Misschien had ze eerder met vader moeten praten? Merkte hij het niet op? Waarschijnlijk niet, maar ze vertikte het zich tegenover hem te beklagen. Totdat ze haar stiefmoeder erop betrapte geld te ontvreemden. Nu meende ze een goede aanleiding te hebben haar vader in te lichten.

Dat verliep echter ook anders dan ze verwachtte: nog juist kon ze wegduiken, anders had ze een gevoelige tik tegen haar hoofd gekregen. Toen wist ze het helemaal niet meer. Om hém te sparen had ze zo lang haar mond gehouden. Toch moet hij tegen zijn tweede vrouw hebben gezegd dat ze haar van diefstal had beschuldigd, want sinds die tijd had ze helemaal geen leven meer. Vooral geestelijk werd ze de grond in geboord. Haar opgewektheid verdween, lachen deed ze nog zelden en ze vermagerde sterk.

Haar broers en zussen zochten de oorzaak daarvan in eerste instantie in het volwassen worden, totdat ze op bezoek was bij haar zus Jo die was getrouwd met Willem Dekker, een grote, open en eerlijke kerel. Ze hadden een zaak naast de winkel van Beuzekom en verkochten overhemden en aanverwante producten.

Jo zag blauwe plekken op Willies armen en benen.

Indringend vroeg ze haar hoe ze daaraan kwam. Eerst probeerde Willie nog een ontwijkend antwoord te geven, maar ten slotte kon ze de waarheid niet langer verzwijgen. Toonloos deed ze haar verhaal. Tranen had ze niet. Verstomd keek Jo haar aan. Op dat moment kwam Willem binnen. Zijn vrouw vertelde hem bewogen in korte bewoordingen wat er aan de hand was.

Als een schuw vogeltje zat zijn schoonzusje ineengedoken op een stoel en hoorde het aan. Haar smalle gezichtje zag bleek, de magere handen lagen ineem geklemd. De anders zo kalme Willem ontstak in woede.

‘Jullie blijven hier,’ brieste hij hun toe, ‘ik ga nu naar jullie vader en zal hem vertellen wat ik ervan vind. Waar hangen en liggen je kleren, Wil? Die breng ik gelijk mee. Je gaat niet meer terug. Jo, maak maar een kamer voor haar klaar. Wat denken ze wel? Is dat Giessenburgse mens nou helemaal dol?’ Met een vaart stooft hij weg, terwijl hij de deur met een klap achter zich dichtgooide.

In spanning wachtten de beide zussen af, want hun vader liet zich niet zomaar iets gezeggen. Tegen een gedreven, hoogst verontwaardigde schoonzoon kon hij echter niet op, temeer omdat die hem niets anders dan de waarheid vertelde. Naast streng was vader ook wel eerlijk, en dus kon hij moeilijk ontkennen wat Willem vertelde.

Zo trok Willie totaal onverwacht op ruim negentienjarige leeftijd in bij de familie Dekker. Daar kwam ze zoetjesaan weer tot zichzelf en kreeg ze langzaamaan weer zin in het leven, hoewel de afschuwelijke ervaringen met haar stiefmoeder nooit meer uitgewist konden worden en ze er nog steeds met regelmaat van droomde.

Nu, bijna vier jaar later, is ze getrouwd met de man van haar dromen. Een stille ontroering laat haar even rillen.

‘Hé, word eens wakker, lief van me,’ hoort ze in haar oor fluisteren. ‘Nu niet aan het verleden denken, maar aan de toekomst,’ voegt Arie eraan toe.

Hij weet van haar ervaringen met de tweede vrouw van haar vader, die overigens doodgemoedereerd bij de blijde gebeurtenis aanwezig is en erbij zit alsof alles altijd pais en vree tussen hen beiden is geweest. Natuurlijk vindt hij het ook vervelend, maar dat is voorbij. Wraakgevoelens heeft hij niet zo snel. Een klap op de schouder, vergezeld door een luchtige opmerking en naar de toekomst kijken, dat is meer zijn stijl.

‘Sorry, Arie, ik dacht inderdaad aan het verleden. Neem me niet kwalijk, ik zal dat vandaag verder proberen te vermijden. Goed?’

Haar stem klinkt een beetje bibberig en schuld bewust. Ze vindt het vervelend dat hij haar nu juist vandaag daarop betrapt.

‘Dat is dan afgesproken. Hier, neem nog wat van die leukere, bloemige aardappeltjes. Straks zijn ze op.’

Behulpzaam schept hij voor haar op. Ze eet voor hém, want honger heeft ze niet. De spanningen die deze toch mooie dag bij haar opwekken, hebben de eetlust weggenomen.

Er wordt volop geklonken op het bruidspaar. Kwinkslagen vliegen over de tafels heen en weer. Er heerst een vrolijke, opgewekte stemming. Het is een gezellig samenzijn. Tevreden ziet en hoort Arie het aan. Voor ieder heeft hij wel een woord, en regelmatig klinkt zijn opgewekte kout boven alles uit.

Plotseling klinkt er een luid gebons, en meteen is het doodstil in de feestruimte. De oorlogsjaren hebben hun sporen nagelaten.

Een Duitse soldaat die loopt te patrouilleren, wil er het

zijne van hebben. Hij klopt driftig op het raam van de afgesloten deur. Zijn maat loopt stampvoetend heen en weer.

Arie snapt onmiddellijk wat er aan de hand is en dat is een kolfje naar zijn hand. Hij springt overeind en er komt een gespannen lachje op zijn gezicht.

‘Wacht, jongens, die zal ik te woord staan. Rotmof,’ laat hij er zachter op volgen.

Met soepele tred loopt hij naar de deur, draait hem van het slot en laat de soldaat binnen, wiens groene uniform bedekt is met een laagje sneeuw. Hij sluit snel de deur weer om de felle kou geen kans te geven, maar bereikt daarmee ook dat de andere soldaat buiten moet blijven.

‘Heil,’ schreeuwt Arie en hij slaat zijn lange, gespierde arm vlak langs de helm van de nog jonge Duitser.

‘Heil Hitler,’ brult die terug, terwijl hij zijn hakken tegen elkaar slaat.

Arie houdt zijn arm echter gestrekt. De soldaat staat nu als een standbeeld met beide armen strak langs zijn lijf. Zo staan ze zeker anderhalve minuut. Het is geen gezicht. Oude Klaas hikt van de lach. Hij is niet in het minst bang voor de moffen. Dan schatert ook Arie het uit.

Dat ontnecht de soldaat. Hij ontspant uit zijn stramme houding en vraagt kribbig: ‘*Was ist los hier?*’

‘Wat er aan de hand is, knul? Dat zal Arie jou eens gauw vertellen. Kom maar eens mee. Staan, Willie,’ commandeert hij. Hij leidt de Duitser tot vlak voor zijn bruid en zegt: ‘*Meine Frau. Ich bin verheiratet. Vantag. Verstehen Sie?*’ haspelt hij. ‘*Vantag Fest. Essen. Gut. Essen. Meine Frau. Verstehen?*’

Arie wijst op Willie. De ogen van de Duitser vliegen de tafels langs. Hij ziet allemaal afwachtende, glunderende blikken. Hij kijkt de bruid aan en warempel, dan feliciteert

hij het kersverse echtpaar. Behulpzaam begeleidt Arie hem terug naar de deur. Opnieuw ‘Heil Hitler,’ en buiten is hij, weer vereend met zijn blauwbekkende maat.

‘Ja, tot ziens,’ mompelt de bruidegom, ‘maar wél in Duitsland. Hier zijn we jullie spuugzat.’

Gnuivend wordt er nagepraat over het intermezzo. De overwegende tendens die wordt gehoord, is dat toch niet alle Duitsers ‘rot’ zijn.

‘Dat kan wel,’ relativeert oude Klaas de opmerkingen, ‘maar in 1940 hadden ze meer praatjes. Nu ze gaan verliezen, kiezen ze eieren voor hun geld en bakken ze zoete broodjes.’

Om halfzeven stapt iedereen op om nog net voor spertijd thuis te zijn. Met een volle maag spoeden de gasten zich in het stikdonker naar huis. Ook de gure kou maant tot de grootst mogelijke haast.

Het bruidspaar is met een paar stappen thuis. Hun woning is namelijk schuin tegenover de winkels van Dekker en Beuzekom. Een Duitsgezinde winkelier is op Dolle Dinsdag weggevlucht en sinds die tijd staat het huis leeg. Daar trekken ze in. Hun eerste nestje, een lot uit de loterij in deze tijd waarin er door de verwoestende oorlog een schrijnend tekort aan woningen is. Trots draagt Arie zijn bruid over de drempel. Het is voor Willie alsof ze droomt.

Is dit mooie nu echt voor mij? Zijn de ellendige jaren nu voorgoed voorbij? Is de tijd van geluk nu dan toch echt aangebroken? Heeft God medelijden met me? zo vraagt ze zich woordeloos af.

Het verleden heeft haar meedogenloos geslagen en verwond. De opgedane nare ervaringen omknellen haar nog steeds. Argwanend bekijkt ze het geluk en ze blijft haar reserves houden.

Het waargebeurde verhaal van de roofmoord in de Alblasserwaard

Arie Blokland is een succesvolle veevoerhandelaar uit Schelluinen. Samen met zijn vrouw Wil en broer Niek heeft hij een mooi bedrijf opgebouwd. De vriendelijke, gulle en ontwapenende Arie wordt in de wijde omtrek van de Alblasserwaard gewaardeerd. Het geluk van de familie Blokland komt onverwacht ten einde als de 46-jarige Arie op brute wijze om het leven wordt gebracht. Er wordt met man en macht gezocht naar de dader van deze roofmoord. Die voorziet op slinkse wijze in een alibi, maar zijn plan pakt anders uit dan hij verwacht.

Jan W. Klijn verweeft in deze roman feit en fictie over de meedogenloze moord uit 1965. *Moord in de Alblasserwaard* verscheen voor het eerst in 1994. Dit is een vernieuwde heruitgave ter gelegenheid van het verschijnen van *Onrecht in de Alblasserwaard*, het verhaal van de moordenaar.

ISBN 978 94 0191 601 1 NUR 344

9 789401 916011

www.citerreeks.nl

CITER REEKS